

- проблеми імпорту вугільної сировини;
- недостатні обсяги фінансування процесів реструктуризації;
- урізноманітнення форм власності, але з наявною тенденцією до збільшення частки приватної власності;
- відсутність комплексного підходу до вирішення цілої ряду економічних та соціальних проблем, пов'язаних з ліквідацією шахт;

До того ж на початкових етапах реструктуризації ліквідовано шахти, що мали до статний потенціал для відновлення стабільної роботи і значні запаси вугілля. Практично відсутня комплексна науково-прогнозна оцінка можливих наслідків для суміжних галузей [4].

Отже, в ході реструктуризації вугільної промисловості доцільно, беручи до уваги усі існуючі особливості та міжнародний досвід, внести необхідні зміни в існуючу програму з реструктуризації галузі й провести виробничу та економічну перебудову: закрити збиткові та низько рентабельні шахти й модернізувати потенційно прибуткові, вдосконалити процес роздержавлення власності на законодавчому рівні та запровадити ринкових механізмів господарювання. Процес реструктуризації вугільної промисловості порушує не тільки економічні, а й соціальні проблеми й потребує належного нагляду. Успіх реструктуризації залежить від здійснення жорсткого контролю з боку держави й самих підприємств за використанням ресурсів на реструктуризацію.

Література

1. Україна у цифрах 2012 за ред. О.Г. Осауленка Статистичний довідник. К.: Державна служба статистики України, 2013. — 249 с.
2. Уряд запровадить квоти на імпорту вугілля / Політика / Економіка / Час і події [Електронний ресурс]: номер 2013-14 – Режим доступу: <http://www.chasipodii.net/article/11459/?vsid=fc5ad465>
3. Ремажєвська Л. Кому потрібне українське вугілля [Електронний ресурс]: Статті 06.08.2013 – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~2/0/all/2013/08/06/306731>
4. Языкова А.Ю. Проблеми реструктуризації вугільної промисловості в Україні / Языкова А.Ю., Кендюхов А.В. // Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери / Матеріали VIII-ої науково-теоретичної конференції молодих учених та студентів. – Донецьк, ДонНТУ. – 2011.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Н.О. Пильнева
Ю.А. Некіпелова
М.О. Ананська

Одеський національний політехнічний університет

У процесі здійснення господарської діяльності промисловими підприємствами найбільш важливішою частиною активів є запаси.

Згідно П(с)БО 9 «Запаси» запаси – активи, які:

- утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;
- перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;
- утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. [1]

Виробничі запаси промислових підприємств займають не тільки важливе місце в складі майна підприємства, а й займають найбільшу частку в структурі витрат та собівартості продукції. Тому інформація про стан запасів є важливою при визначенні результатів господарської діяльності підприємства та при висвітленні інформації про його фінансовий стан.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» є найбільш рухомою частиною ресурсів підприємства, і їх облік підприємства здійснюють безперервно. [1]

Особливістю виробничих запасів є їх одноразове використання в процесі виробництва та перенесення усієї вартості на собівартість виготовленої продукції. Виробничі запаси становлять основу виробничого процесу кожного промислового підприємства та їх склад визначається

характером його виробничої діяльності. Визначення та класифікація виробничих запасів для цілей обліку згідно плану рахунків приведена на рис. 1.

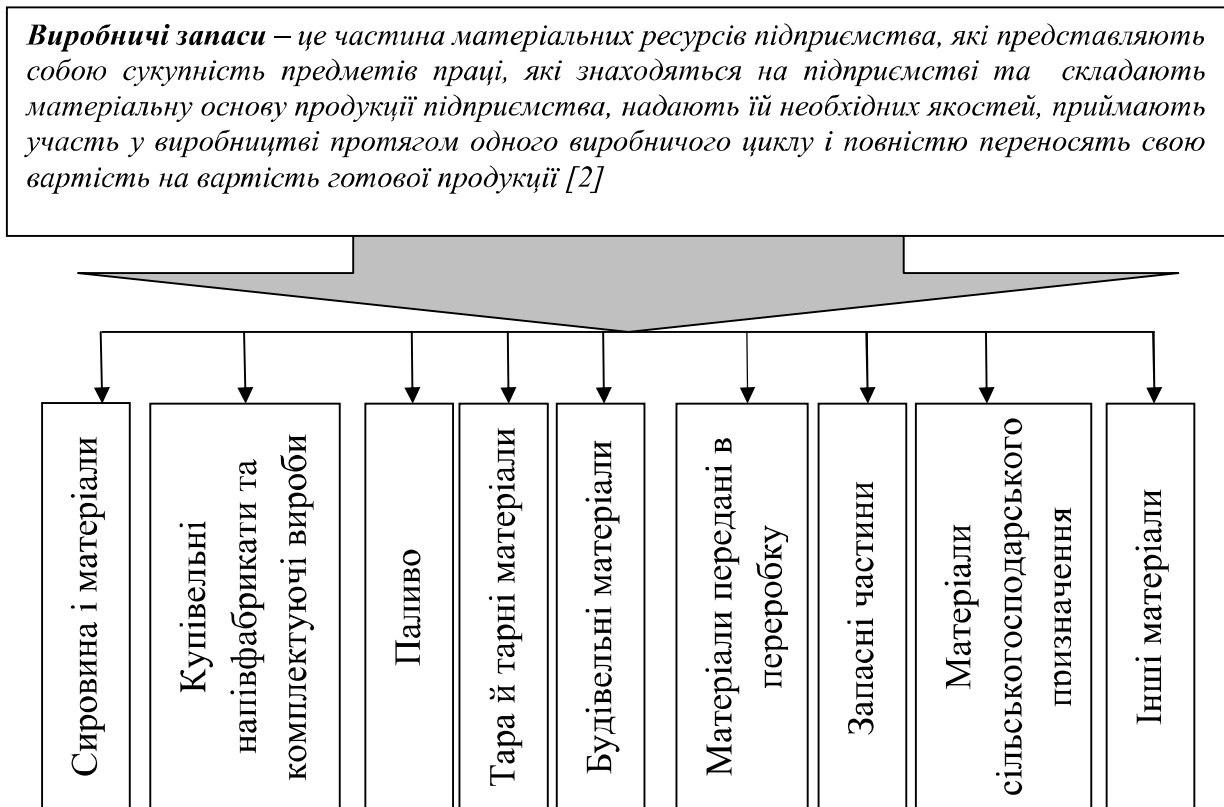

Рис. 1. Визначення та класифікація виробничих запасів для цілей обліку

Організація обліку виробничих запасів має велике значення та регламентується діючим законодавством та наказом про облікову політику підприємства.

Основними складовими організації обліку виробничих запасів є:

- правильне і своєчасне документальне оформлення всіх операцій по руху матеріальних цінностей,
- виявлення і відображення витрат, пов'язаних з їх заготівкою;
- облік та контроль надходження запасів
- облік вибуття та руху виробничих запасів та вибір і визначення у наказі про облікову політику оптимального методу вибуття запасів;
- контроль за збереженням виробничих запасів;
- отримання точних відомостей про залишки запасів на підприємстві;
- інвентаризація запасів.

Для своєчасного і достовірного надання інформації про виробничі запаси на підприємстві бухгалтерська служба повинна забезпечити правильне документальне оформлення та систематичний облік надходження, вибуття і переміщення запасів [1]. Основними документами є: товарно-транспортні накладні, рахунки-фактури, рахунки, накладні, платіжні вимоги-доручення, ярлики, свідоцтва якості, доручення, та інші.

Важливе значення має оцінка запасів на підприємстві, враховуючи вимоги П(С)БО 9 «Запаси» здійснюється на трьох етапах їх руху, що приведені на рис. 2.

ОЦІНКА ЗАПАСІВ Згідно П(С)БО 9 «Запаси»		
<i>при надходженні запасів</i>	<i>при вибутті запасів</i>	<i>на дату складання балансу</i>
Залежно від шляхів надходження: – фактичні витрати; – собівартість, визначена згідно з П(С) БУ 16; – справедлива вартість; – балансова вартість; – первинна вартість	Залежно від виду діяльності: – ідентифікована собівартість; – середнезважена собівартість; – ФІФО; – ЛІФО (дія припинена); – нормативні витрати; – ціна продажу	По найменшій з двох оцінок: – первинній вартості; – чистій реалізаційній вартості

Рис. 2. Оцінка запасів згідно П(С)БО

Транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ), що виникають в процесі придбання запасів згідно П(С)БО 9, можуть бути віднесені до первісної вартості придбання запасів за одним з двох способів:

- прямо включатися в собівартість придбаних запасів;
- відобразитися на окремому субрахунку рахунків обліку запасів і щомісячно розподілятися між залишками невикористаних і використаних за місяць [1]. Вибір методу обліку ТЗВ визначається в наказі про облікову політику.

Також важливим моментом в обліку запасів є метод списання запасів (рис. 2). Від правильного вибору методу залежить не тільки обсяг матеріальних витрати, а і вартість залишків запасів на підприємстві, які відображуються в фінансовій звітності. Не виключається одночасне застосування відразу декількох методів оцінки. Лише з одним обмеженням: для всіх одиниць обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів [1]. Вибір метода також закріплюється в наказі про облікову політику.

Промислові підприємства зазвичай мають велику номенклатуру виробничих запасів. Тому з ціллю контролю за їх збереженням, отриманням точних відомостей про залишки запасів на підприємстві є необхідним проведення інвентаризація запасів. Згідно НП(С)БО інвентаризації проводиться обов'язково раз на рік перед складанням річної звітності. Але доцільно з ціллю посилення контролю проводити таку інвентаризацію щоквартально (хоча б частково, по деяким видам запасів).

Таким чином, правильна та раціональна організація обліку виробничих запасів та постійний контроль за їх наявністю та рухом, є інструментом ефективної роботи підприємства, конкурентоспроможності продукції та позитивного фінансового стану суб'єкта господарювання взагалі

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9: зі змінами за станом на 9 груд. 2011р. [Електронний ресурс] / МФУ, від 20.10.1999р.. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO9.aspx>
2. Титенко Л.В. Економічна сутність виробничих запасів [Електронний ресурс] / Л. В. Титенко // Фінанси, облік і аудит. – 2011. – №18. – С.361-367. – Режим доступу до журн.: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/foa/2011_18/18_b_19.pdf

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

І.В. Погоріла

*Криворізький економічний інститут
«Криворізького національного університету»*

Управління підприємством у сьогоденні являє собою складні процеси, що здійснюються в умовах постійної змінності суспільного виробництва, збільшення альтернатив господарської діяльності. В умовах ринкових відносин підприємство несе відповідальність за результат своєї діяльності. Успішна діяльність набагато в чому визначається ефективним функціонуванням системи